

Søknad om fritak fra driveplikt etter jordlova § 8a i Andøy Kommune.

Det anbefales at søkeren leser hele veiledningen lengre ned, nøye før skjemaet fylles ut. En grundig og godt dokumentert søknad bidrar til raskere og mer presis saksbehandling.

1.

Navn på eier/eiere: _____

Fødselsnummer (11 siffer): _____

Organisasjonsnr. (9 siffer): _____

Adresse: _____

Telefon: _____ **E-post:** _____

Gnr/Bnr: _____ / _____ **Sted:** _____

2. Hva søker du om?

- ☐ Fritak fra driveplikten for hele eiertiden
- ☐ Fritak fra kravet om 10-årig leieavtale (kortere leieperiode)
- ☐ Midlertidig fritak (angi tidsperiode): _____

3. Begrunnelse for søknaden

Jordlova åpner for fritak, men kun etter en konkret og helhetlig vurdering. Det er eierens ansvar å sørge for at jorda drives. Enten selv, gjennom bortleie eller ved søknad om fritak. Et fritak gis ikke automatisk, og kan ikke forventes ut fra alder alene eller manglende interesse for å inngå avtale.

a) Hvorfor søker du om fritak?

(Svar utfyllende og konkret – hva er det som gjør det vanskelig å oppfylle driveplikten?)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b) Har du undersøkt om noen ønsker å leie arealet?

☐ Ja ☐ Nei

Hvis ja, hvem har du vært i kontakt med, og hva ble resultatet?

.....

.....

.....

c) Har du undersøkt om noen i området ønsker å leie jord (tilleggsjord)?

☐ Ja ☐ Nei

Om arealet ([Gårdskart](#))

Størrelse på jordbruksarealet du søker fritak for:

- Fulldyrka jord: _____ dekar
- Overflatedyrka / beite: _____ dekar
- Arrondering, beliggenhet og tilstand (kort beskrivelse):

.....

.....

4. Søkers situasjon (valgfritt å fylle ut)

- ☐ Jeg har redusert funksjonsevne / sykdom
- ☐ Jeg bor langt unna eiendommen
- ☐ Jeg planlegger overdragelse / generasjonsskifte
- ☐ Jeg har andre spesielle forhold jeg ønsker at kommunen skal ta hensyn til:

.....

5. Søkers planer for drift av eiendommen etter endt fritaksperiode

.....

.....

.....

.....

.....
.....

6. Tilrettelegging for utleie ved eventuell interesse

Selv om kommunen eventuelt gir fritak fra driveplikten, oppfordres du som grunneier til å være åpen for utleie dersom det senere viser seg at noen ønsker å bruke arealet til jordbruksdrift. Dette bidrar til at verdifulle jordbruksressurser fortsatt kan holdes i hevd og komme til nytte for aktive brukere i området.

Dersom du er villig til å vurdere utleie i fritaksperioden, kan du gjerne opplyse om det her:

Vil du være åpen for utleie av arealet dersom noen tar kontakt i fritaksperioden?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Usikker

Evt. kommentar:

.....
.....

7. Andre opplysninger (valgfritt)

.....
.....
.....
.....

Viktig:

- Dersom det finnes en reell interessent som ønsker å leie jorda og drive den, vil fritak normalt ikke bli innvilget.
- Kommunen plikter å vurdere om jorda kan utnyttes til landbruksformål av andre.
- Beitepussing eller å «holde jorda åpen» regnes ikke som oppfyllelse av driveplikten alene.

Dersom fritak fra driveplikten blir gitt etter jordlova § 8a, har du likevel ansvar for at jordbruksarealet ikke forringes. Dette følger av jordlova § 1 om lovens formål, som vektlegger at arealressursene skal forvaltes slik at de tas vare på for framtidige generasjoner. Arealet må holdes i hevd slik at det fortsatt kan brukes til jordbruksproduksjon, for eksempel gjennom regelmessig slått for å hindre gjengroing. Fritak fritar deg fra selve driveplikten, men ikke fra det overordnede ansvaret for å ivareta jordas produksjonsevne og

kulturlandskapsverdi. Kommunen kan følge opp slike forhold etter jordlova §§ 1 og 20 dersom arealet forringes.

Når du har fylt ut skjemaet, send det til kommunen via e-post, post, eller lever det personlig på Rådhuset. Husk å signere.

Sted/Dato:

Underskrift:

Merkes med - Søknad om fritak fra Driveplikt

Kontaktinformasjon:

Epost:

postmottak@andoy.kommune.no

Postadresse:

Andøy Kommune

Postboks 187

8483 Andenes

Besøksadresse (for levering av skjema):

Rådhuset

Storgata 68

8480 Andenes

Åpningstid rådhuset:

Hverdager 10.00 - 14.00

Åpningstid sentralbordet og servicetorget:

Tirsdag, torsdag og fredag 09.30 - 14.00

Telefon: 76 11 50 00

Veiledning til utfylling av søknad om fritak fra driveplikt etter jordlova § 8a

Denne veiledningen hjelper deg å fylle ut søknadsskjemaet slik at kommunen kan gjøre en korrekt og helhetlig vurdering. Fritak fra driveplikten er en unntaksregel og skal vurderes konkret i hvert tilfelle. Ved behov for mer plass til informasjon kan dette legges ved søknaden som et vedlegg. (Dette opplyses om i «Andre opplysninger»)

1. Navn og eiendomsopplysninger

Her skal du oppgi fullt navn på eier(e) av eiendommen. Hvis det er flere eiere/søkere, må alle undertegne. For umyndige - personer under 18 år eller umyndiggjorte - må vergen undertegne. Advokater kan undertegne på vegne av partene dersom fullmakt foreligger. Fødselsnummer eller organisasjonsnummer er nødvendig for å identifisere hvem søknaden gjelder. (Ved flere eiere kan eget ark legges ved med opplysninger og signatur)

Adresse, telefonnummer og e-post er viktig for at kommunen kan komme i kontakt med deg om det er spørsmål eller behov for tilleggsinformasjon.

Gårds- og bruksnummer (Gnr/Bnr) samt hvilket sted eiendommen ligger i, må føres opp for å identifisere arealet det søkes fritak for. Disse opplysningene finner du blant annet i matrikkelen eller på [Gårdskart](#).

2. Hva søker du om?

Her må du krysse av for hva slags fritak du søker:

- **Fritak fra driveplikten for hele eiertiden** betyr at du søker om å bli permanent fritatt for kravet om drift.
- **Fritak fra kravet om 10-årig leieavtale** kan være aktuelt hvis du ønsker å leie ut jorda, men kun for en kortere periode (f.eks. ved kommende eierskifte).
- **Midlertidig fritak** brukes dersom du har en situasjon som gjør det vanskelig å oppfylle driveplikten nå, men ikke nødvendigvis for alltid - f.eks. ved sykdom, rehabilitering av jorda, dødsbo eller annen midlertidig utfordring.

Velg det som passer best for din situasjon. Ved midlertidig fritak må du angi hvilken periode det gjelder.

3. Begrunnelse for søknaden

I dette punktet ber vi deg forklare hvorfor du søker fritak fra driveplikten. Du må beskrive konkret hva som gjør det vanskelig for deg å oppfylle driveplikten, enten ved å drive jorda selv eller ved å leie den ut. Det er viktig at du gir en grundig og realistisk forklaring, slik at kommunen har grunnlag for å vurdere søknaden etter jordlova § 8a.

Driveplikten gjelder i hele eiertiden. Hvis du verken driver jorda selv eller leier den bort, må du søke fritak. Fritak gis ikke automatisk og skal vurderes konkret av kommunen.

a) Hvorfor søker du om fritak?

Beskriv hvorfor du ikke kan drive arealet selv eller få det leid bort. Vær konkret.

b) Har du undersøkt om noen ønsker å leie arealet?

Dersom du har vært i kontakt med noen, må du skrive hvem det var og hva som kom ut av det. Dersom du ikke har forsøkt å finne leietaker, bør du vurdere å gjøre det før du sender inn søknaden, ettersom det er et viktig vurderingsmoment i vurderingen.

c) Har du undersøkt om det er behov for tilleggsjord i området?

Skriv hva du har gjort. Kommunen vil uansett undersøke dette selv som del av behandlingen.

Om arealet:

Oppgi størrelsen på det arealet søknaden gjelder. Du bør vite hvor mye som er fulldyrka, overflatedyrka og eventuelt innmarksbeite. Forklar også hvordan arealet er plassert – om det er lett tilgjengelig, samlet, bratt eller utsatt for dreneringsproblemer. (Gjelder søknaden en del av arealet, må området søknaden gjelder for tegnes inn i [Gårdskart](#) og legges ved søknaden)

Fullldyrka jord er jord som er dyrka til vanlig pløyedybde, og jorda må kunne pløyes, brukes til åkervekster eller til eng og høstes maskinelt. Overflatedyrka jord er jord som for det meste er ryddet og jevnet i overflaten slik at maskinell høsting er mulig. Stein og blokk er ikke fjernet til vanlig pløyedybde. Arealet kan også være oppstykket av steinhauger, blokker, treklynger, stubber og lignende, eller jordlaget kan være for grunt til å kunne pløyes. Beite er jordbruksareal der det verken er mulig med dyrking til vanlig pløyedybde eller maskinell høsting.

4. Søkers situasjon (valgfritt)

Her kan du krysse av for forhold som kan være relevante i vurderingen. Dette er ikke obligatorisk å fylle ut, men gir kommunen mer informasjon om din situasjon. For eksempel kan sykdom, eller at du planlegger generasjonsskifte, være forhold det kan tas hensyn til i vurderingen.

Du kan også beskrive andre forhold du mener er relevante og som kan gjøre det urimelig å kreve drift eller leie.

5. Søkers planer for drift etter fritaksperioden

Dersom du søker om midlertidig fritak, bør du beskrive hva du har tenkt å gjøre med arealet etter at fritaksperioden er over. Dette er viktig for kommunen når det vurderes om fritak bør gis og hvor lenge det eventuelt skal vare.

6. Tilrettelegging for utleie ved eventuell interesse

Selv om fritak eventuelt blir innvilget, ønsker kommunen å vite om du er villig til å vurdere utleie dersom det senere viser seg at noen ønsker å bruke jorda. Fritak innebærer ikke at jorda ikke lenger er viktig. Det kan komme nye behov eller brukere til, og da er det positivt dersom du som eier er åpen for samarbeid.

Ved å krysse "ja" her, viser du vilje til å bidra til god arealforvaltning. Du forplikter deg ikke til å inngå leieavtale, men gir kommunen mulighet til å formidle kontakt dersom det skulle være aktuelt. Du kan også kommentere eventuelle betingelser eller forbehold.

7. Andre opplysninger (valgfritt)

Her kan du skrive det som ikke er dekket i tidligere punkter. Det kan være informasjon om tidligere søknader, pågående tiltak, problemer knyttet til eiendommen eller ønsker om hjelp fra kommunen. Alt som kan bidra til at saken blir bedre belyst, bør tas med her. Her opplyses det om eventuelle vedlegg til søknaden.

Dersom du har spørsmål til hvordan skjemaet skal fylles ut, eller ønsker å diskutere muligheter for drift eller leie, kan du kontakte landbrukskontoret i kommunen.

Informasjon om søknad om fritak fra driveplikt etter jordlova § 8a

Driveplikten følger av jordlova § 8, og gjelder for alle eiere av jordbruksareal. Driveplikten innebærer at jordbruksarealet skal drives i hele eiertiden, enten av eier selv eller ved bortleie til andre. Dersom det ikke er mulig å oppfylle driveplikten, kan eier søke kommunen om fritak i medhold av jordlova § 8a.

Nedenfor følger viktig informasjon som søker bør å gjøre seg kjent med før utfylling og innsending av søknaden.

Fritak gis etter en konkret og individuell vurdering

Fritak fra driveplikten er ikke en rettighet. Kommunen skal foreta en helhetlig vurdering der det blant annet legges vekt på jordas egenskaper og kvalitet, arrondering, beliggenhet, behovet for tilleggsjord i området og søkerens situasjon. Høy alder, bosted langt unna eiendommen eller manglende vilje til å inngå leieavtale gir ikke automatisk grunnlag for fritak. Det forventes at eier aktivt har forsøkt å få jorda leid ut dersom vedkommende ikke ønsker eller har mulighet til å drive selv.

Fritak kan gis helt eller delvis, varig eller midlertidig, og med vilkår

Et fritak kan gjelde hele eller deler av arealet, og kan være varig eller tidsbegrenset. Kommunen kan stille vilkår i forbindelse med fritaket, for eksempel at arealet beitepusses, at det holdes i hevd eller at eier er åpen for utleie dersom aktuelle leietakere melder sin interesse i fritaksperioden.

Fritak fritar ikke eier fra alt ansvar

Selv om fritak fra driveplikten gis, opphører ikke ansvaret for å forvalte arealet på en forsvarlig måte. Etter jordlova § 1 har eier et ansvar for å ta vare på jordressursene og sikre at arealet fortsatt kan brukes til jordbruksformål i framtiden. Jorda må ikke forringes eller gro igjen, og det må ikke foretas inngrep som vanskeliggjør fremtidig jordbruksdrift. Kommunen kan følge opp

slike forhold, og ved vesentlige brudd kan fritaket vurderes på nytt eller sanksjoner ilegges i medhold av jordlova § 20.

Søknaden må begrunnes grundig og dokumenteres

Søker må gi en konkret og saklig begrunnelse for hvorfor driveplikten ikke kan oppfylles. Det bør redegjøres for hvilke forsøk som er gjort for å leie ut arealet, og hvilke forhold som gjør drift eller utleie vanskelig. Dersom det foreligger helsemessige, praktiske eller økonomiske forhold av betydning, må dette forklares. Vedlegg og dokumentasjon som støtter søknaden, vil kunne bidra til en mer presis og effektiv behandling.

Fritak følger ikke eiendommen

Et fritak gjelder for den/de som er registrert som eier på søknadstidspunktet. Dersom eiendommen overdras til ny eier, må vedkommende selv ta stilling til driveplikten og eventuelt sende inn ny søknad innen ett år, jf. jordlova § 8 første ledd. Fritak gitt til tidligere eier gjelder ikke automatisk for ny eier.

Konsekvenser ved manglende oppfyllelse eller manglende søknad

Dersom eier ikke oppfyller driveplikten og heller ikke søker fritak, kan kommunen fatte vedtak om pålegg etter jordlova § 8 tredje ledd. Dette kan innebære pålegg om bortleie for inntil 10 år, eller andre tiltak av hensyn til kulturlandskapet. Ved vesentlig brudd på driveplikten kan det ilegges tvangsgebyr etter § 20.

Fritak fra driveplikt kan gis etter en konkret vurdering av saken. Dersom det finnes en reell interessent som ønsker å leie arealet og drive det, vil fritak normalt ikke bli gitt. Kommunen har plikt til å undersøke dette. Beitepussing der graset ikke høstes regnes ikke som jordbruksproduksjon, og oppfyller derfor ikke driveplikten. (Det må søkes fritak)

For spørsmål eller behov for veiledning, ta kontakt med landbrukskontoret i kommunen.